

Isfahan University

Faculty of science

Biology department

Lab: Principles of Botany

تیپ های مختلف روزنه

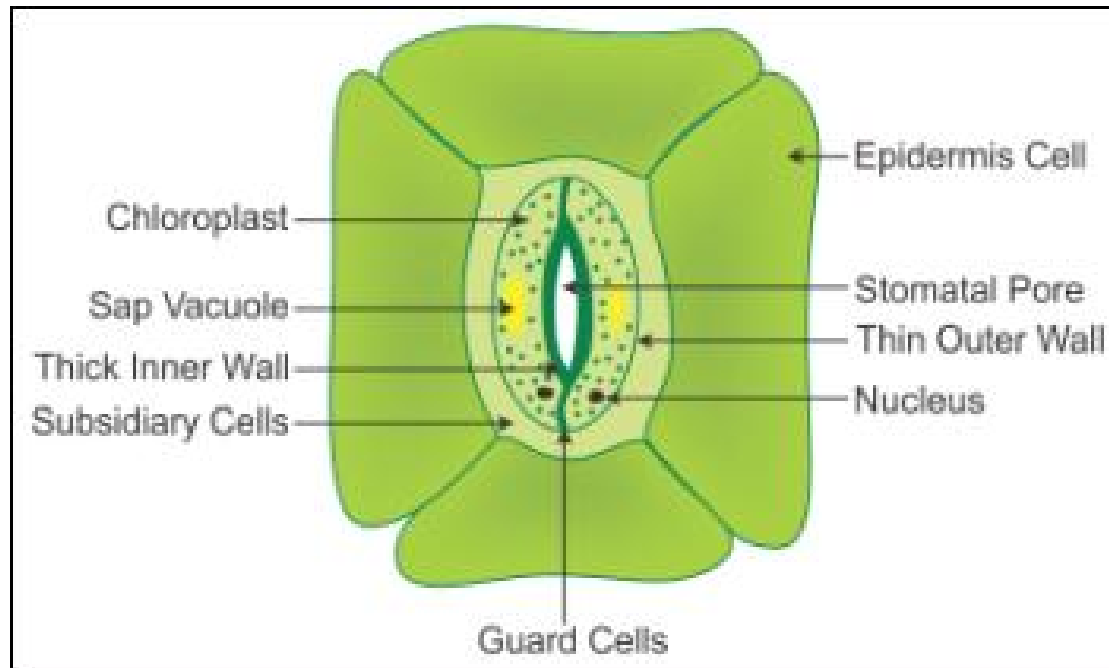
Stomata

By:Farzaneh Zoei

روزنه ها:

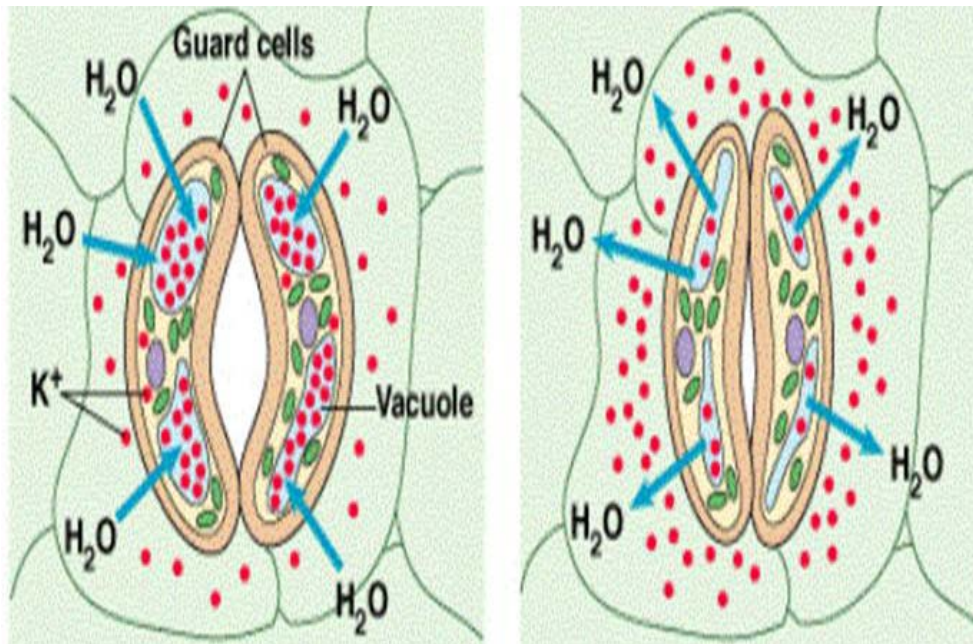
- سلولهای روزنه یا سلولهای محافظ (Guard cells) از سلولهای اپیدرمی منشاء گرفته و از آنها کوچکتر است .
- دارای سیتوپلاسم فراوان ، هسته درشت ، واجد نشاسته و کلروفیل فراوان ، لوبیایی شکل و دارای یک روزنه یا منفذ (Ostiole) میباشد.
- سلولهای روزنه از نظر فیزیولوژی بسیار فعال میباشند .
- اطراف روزنه ها را سلول های احاطه می نمایند که به آن سلول های همراه یا Subsidiary cells گویند.
- زیر روزنه فضای خالی وجود دارد که توسط بافت پارانشیمی احاطه میگردد که به آن اتاق زیر روزنه (Substomatal chamber) میگویند .
- در شرایط محیطی مرطوب سلولهای روزنه در اثر جذب رطوبت متورم شده (تورژسانس) و منفذ آن باز میشود . در شرایط محیطی خشک سلولهای روزنه آب خود را از دست داده و پلاسمولیز میشود که نهایتاً منجر به بسته شدن منفذ میگردد. دلیل باز و بسته شدن معکوس سلولهای روزنه عدم یکنواختی ضخامت دیواره سلولی میباشد . ضخامت در دیواره های داخلی سلولهای روزنه بیشتر از دیواره های خارجی آن میباشد .

ساختار روزنه

دانشگاه اصفهان

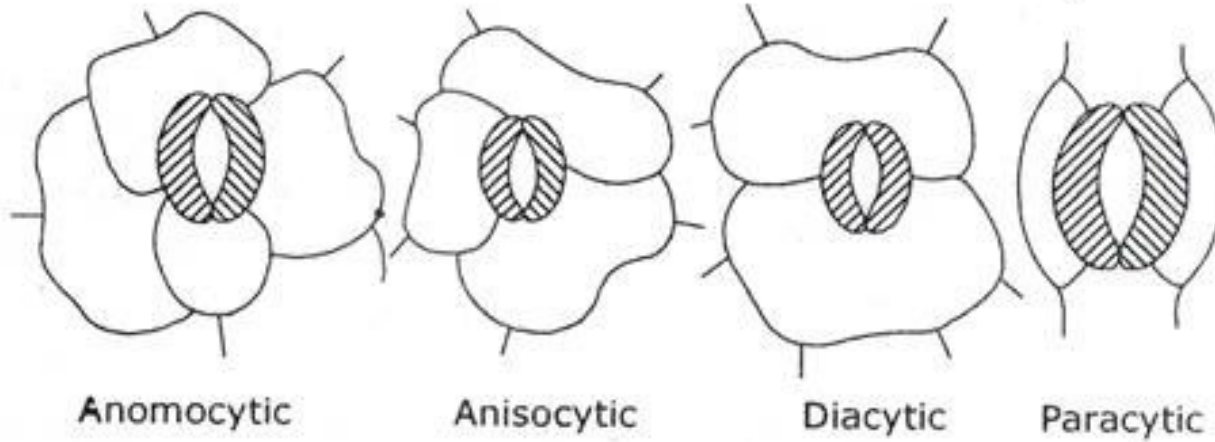

فیزیولوژی روزنه

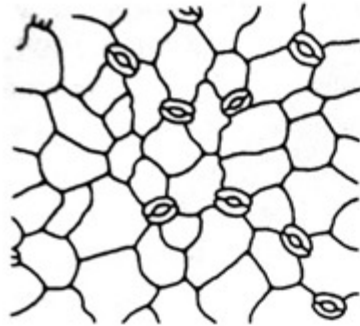
سلولهای همراه (Annex) یا سلولهای ضمیمه (Subsidiary cells)
سلولهای همراه از سلولهای اپیدرمی کوچکترند و سلولهای روزنه را احاطه میکنند . بر حسب نوع استقرار آنها در اطراف سلولهای محافظ چند تقسیم بندی ارائه می گردد:

- تیپ های روزنه در دولپه ایی ها:
- پاراستیک (Paracytic) (موازی)
- دیاستیک (Diacytic) (عمودی)
- آنموستیک (Anemocytic) (نامشخص)
- آنیزوستیک (Anisocytic) (نامساوی)

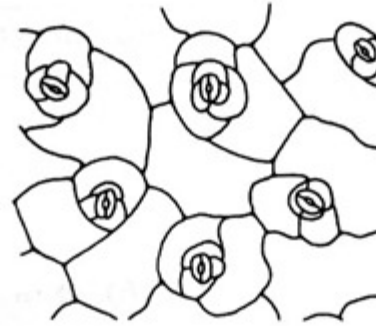

دانشگاه اصفهان

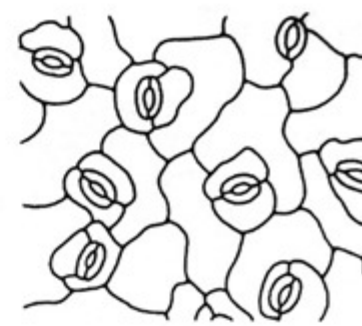
Citrullus - anomocytic

A

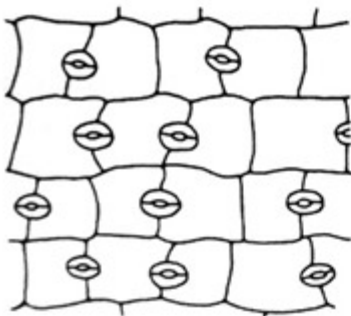
Sedum - anisocytic

B

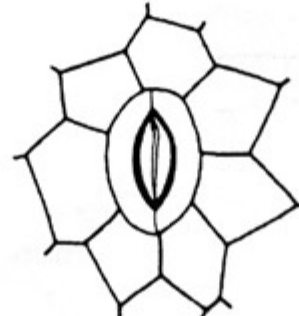
Vigna - paracytic

C

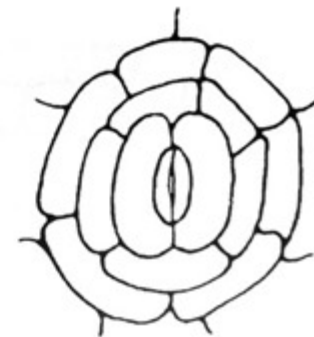
Dianthus - diacytic

D

Lannea - actinocytic

E

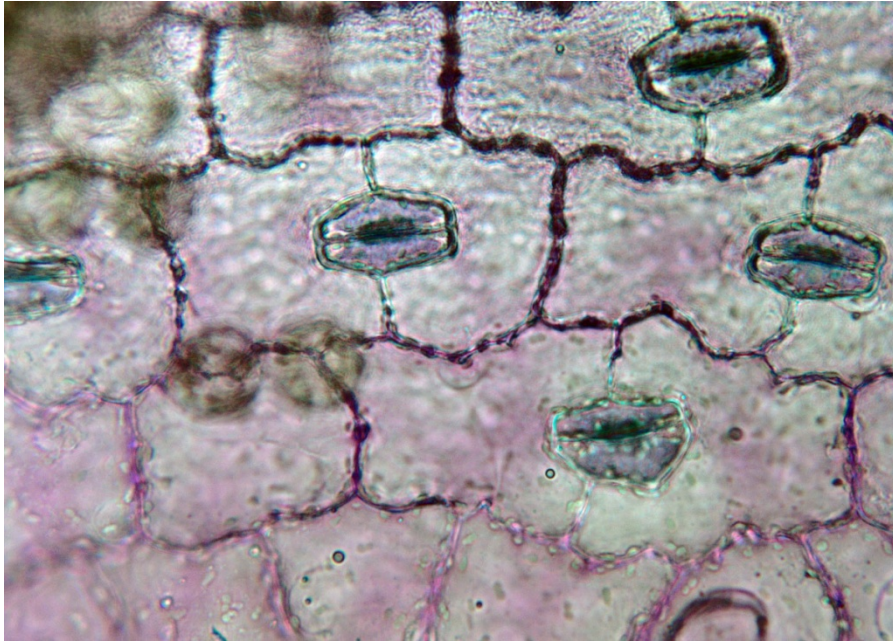

Schinopsis - cyclocytic

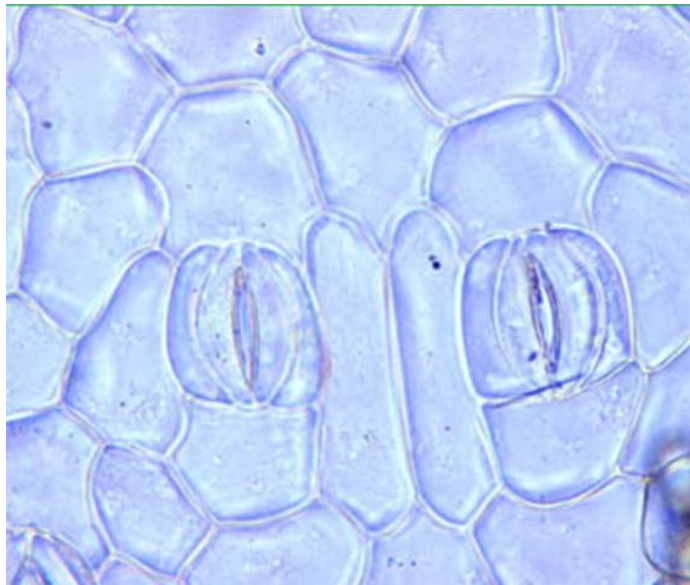
F

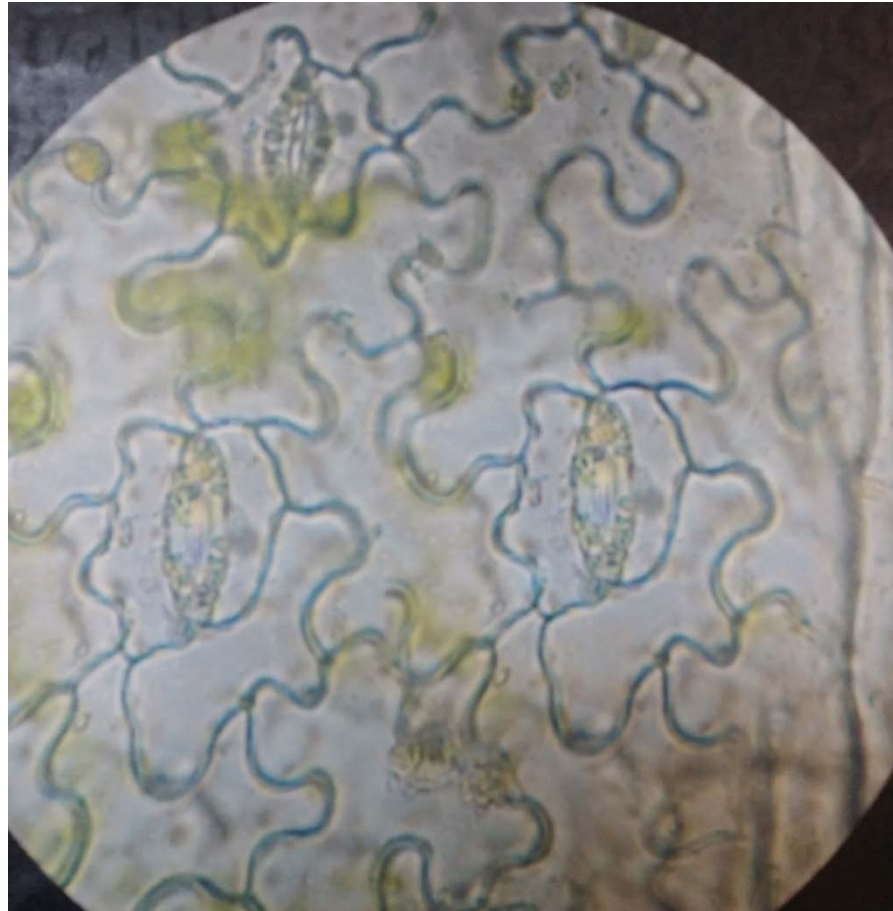
- ۱- اگر سلولهای همراه در امتداد محور طولی سلولهای محافظ قرار بگیرند نوع روزنه ، پاراستیک (Paracytic) میباشد که در گونه های روناس ، ماگنولیا ، پیچک ، گل حساس ، تیره پروانه آسا (لوبیا ، اقاچیا) و . . مشاهده میشود.
- ۲- اگر سلولهای همراه عمود بر محور طولی سلولهای محافظ قرار بگیرند نوع روزنه ، دیاستیک (Diacytic) میباشد که در گونه های میخک ، تیره آکانتاسه ، قرنفل و . . . مشاهده میشود.
- ۳- اگر سلولهای همراه اطراف سلولهای محافظ یک شکل و یکسان بوده که میتوان گفت فاقد سلول همراه هستند ، نوع روزنه ، آنموستیک (Anemocytic) میباشد که در گونه های آلاله ، شمعدانی ، پنیرک ، گل میمون ، خشخاش ، کدو ، ختمی ، گز و . . . مشاهده میشود.
- ۴- اگر سلولهای همراه اطراف سلولهای محافظ ، اندازه های متفاوت داشته باشند نوع روزنه ، آنیزوستیک (Anisocytic) میباشد که در گونه های شب بو ، توتون ، گل ناز ، سیب زمینی ، سدوم ، کلم و . . . مشاهده میشود

تیپ عمودی

تیپ موازی

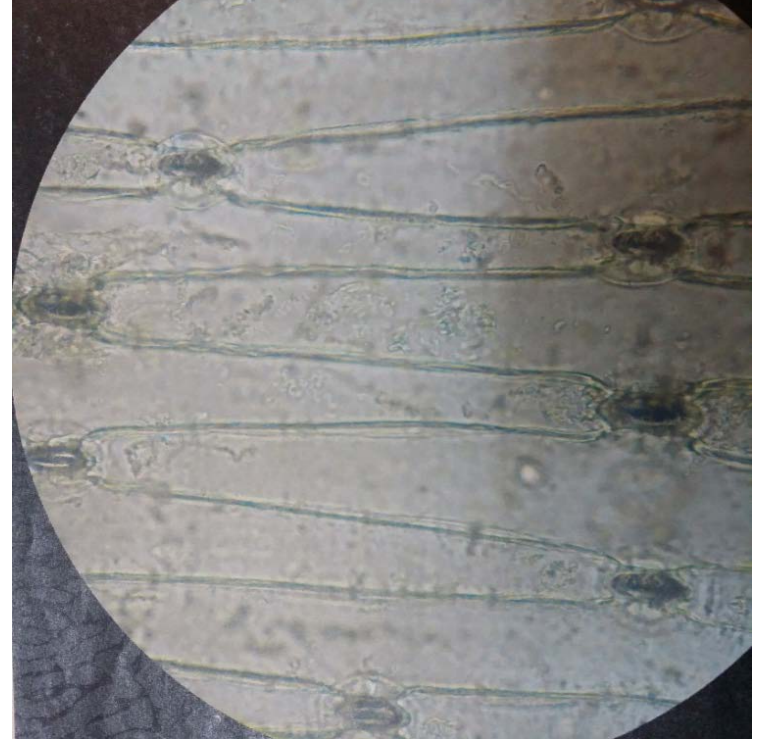
تیپ نامشخص

تیپ نامساوی

تیپ های روزنه در تک لپه ایی ها:

- تیپ زنبق
- تیپ برگ بیدی
- تیپ ذرت

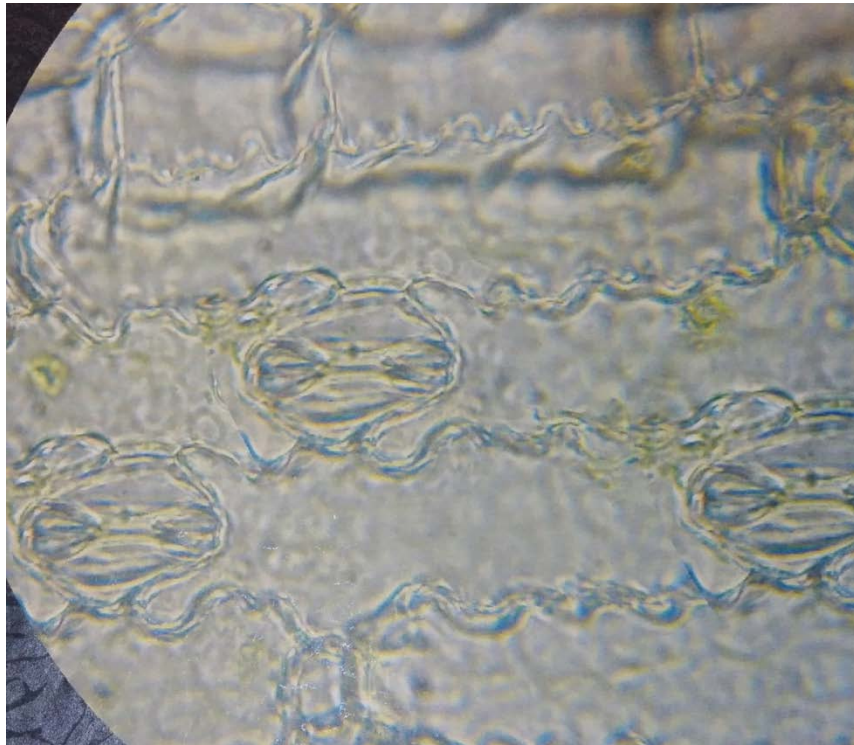

تیپ زنبق

تیپ برگ بیدی

تیپ ذرت